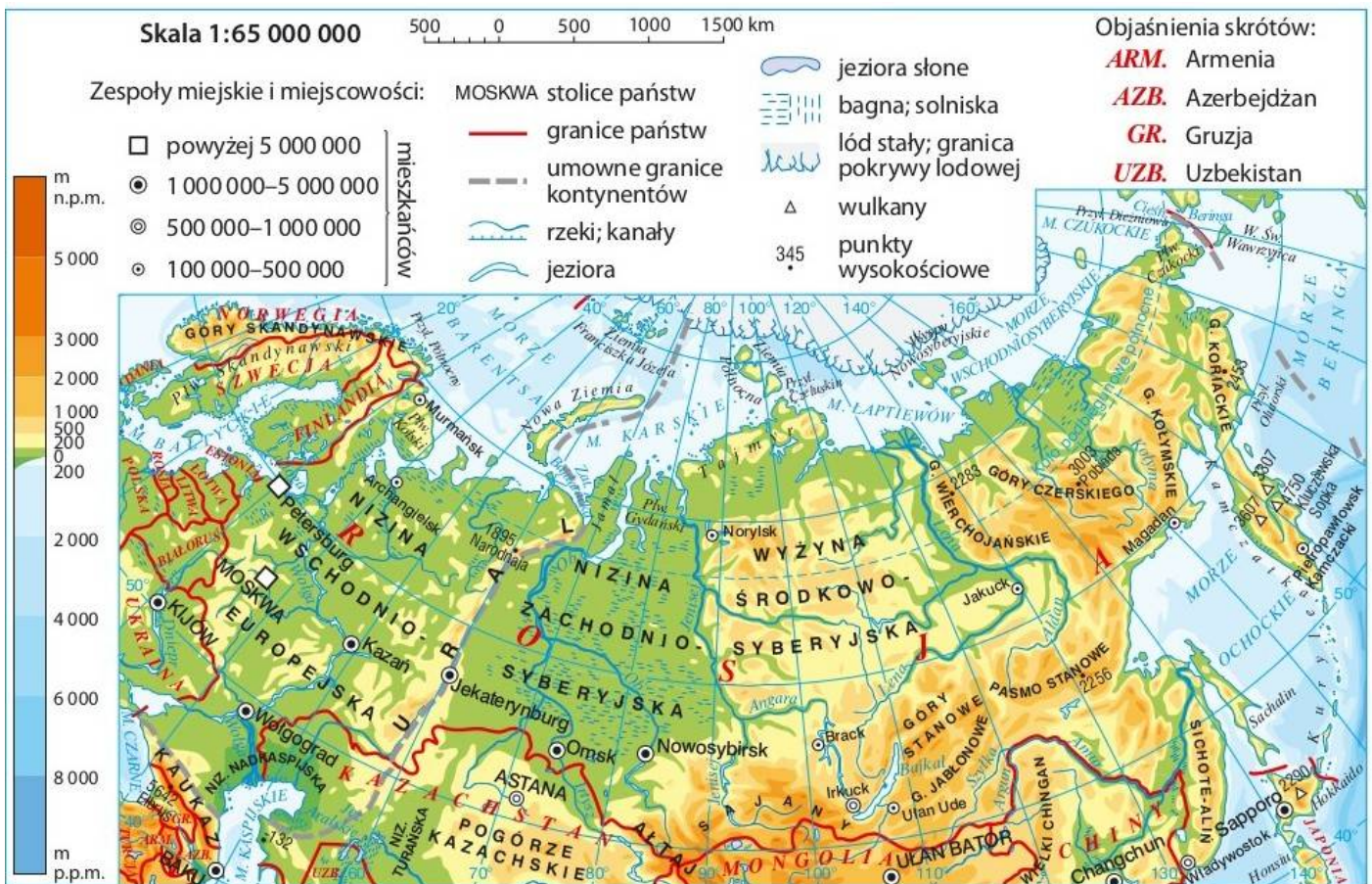

Tematem, którym się dzisiaj zajmiemy będzie: **Zróźnicowanie przyrodnicze i gospodarcze Rosji**

Rosja

Rosja to największe pod względem powierzchni państwo świata. Leży na dwóch kontynentach: w Europie i w Azji. Rosja graniczy z Polską poprzez obwód kaliningradzki.

Powierzchnia Rosji jest niemal 55 razy większa od powierzchni Polski.

✚ W Rosji przeważa klimat umiarkowany ciepły kontynentalny oraz klimat umiarkowany chłodny kontynentalny. Jedynie na północnych krańcach występuje klimat podbiegunowy.

✚ Prawie 3/4 powierzchni Rosji zajmują niziny.

Prawie całą europejską część zajmuje **Nizina Wschodnioeuropejska**. Od wschodu otaczają ją góry Ural, za którymi rozciąga się **Nizina Zachodniosyberyjska**. Dalej leży **Wyżyna Środkowsyberyjska**.

We wschodniej i południowej części Rosji ciągną się liczne łańcuchy górskie, na przykład.

Kaukaz, Sajany czy Góry Czerskiego.

- ✚ Choć Rosję zamieszkuje ponad 140 mln ludzi, to jednak ze względu na dużą powierzchnię należy ona do najmniej zaludnionych krajów na świecie.
- ✚ W Rosji na przełomie XX i XXI pierwszego wieku więcej ludzi umierało, niż się rodziło. Dlatego liczba ludności tego kraju się zmniejszyła.
- ✚ Rosja do 1991 r. była największą częścią związku radzieckiego.

Rosja odznacza się bardzo dużym zróżnicowaniem przyrodniczym i gospodarczym.

Zróżnicowanie ukształtowania powierzchni oraz różnorodność klimatów wpływają na rozmieszczenie roślinności. W europejskiej części Rosji rosną głównie **lasy liściaste** i **mieszane** oraz **tajga**.

Azjatycką część kraju zajmują przede wszystkim **tajga** i **tundra**.

W południowych rejonach Rosji niegdyś przeważa **stepy**,
lecz czasem większość z nich przekształcono w pola uprawne.

Na terytorium Rosji płynie wiele rzek. Do najdłuższych należą znajdujące się w części azjatyckiej :

▲ Leżący koło Irkucka Bajkał jest najgłębszym jeziorem na Ziemi. Jego największa głębokość wynosi 1620 m.

▲ Wołga ma długość ponad 3500 km i jest najdłuższą rzeką Europy. W wielu miejscach jej szerokość wynosi kilka kilometrów.

Ob z Irtyszem, Jenisej z Angarą i Leną, a także Wołga, która jest najdłuższą rzeką Europy.

Największym jeziorem w Rosji jest leżący w azjatyckiej części **Bajkał**.
Kolejne pod względem wielkości są europejskie jeziora **Ładoga** i **Onega**.

Norylsk jest największym rosyjskim miastem leżącym za kołem podbiegunowym północnym. Założono go w latach 30. XX w. na obszarze, na którym występują rudy cennych metali, np. niklu, miedzi czy platyny. Obecnie miasto liczy około 200 tys. mieszkańców i należy do najbardziej zanieczyszczonych miast na świecie.

ZNACZENIE PRZEMYSŁU W GOSPODARCE ROSJI

Bardzo ważną rolę w gospodarce Rosji odgrywa **przemysł**. Rozwinął się on dzięki bogatym zasobom surowców mineralnych.

W tym kraju występują największe na świecie złoża węgla kamiennego i gazu ziemnego.

Znaczną część gazu wydobywanego w Rosji sprzedaje się do Europy Zachodniej oraz do Polski. Gaz jest przesyłany rurociągami o długości tysięcy kilometrów.

Ogromne są również zasoby ropy naftowej, węgla brunatnego oraz rud większości metali.

Rosja ma także liczne kopalnie złota i diamentów.

Gospodarka tego kraju funkcjonuje przede wszystkim dzięki wydobywaniu i eksportowi surowców mineralnych. Przynoszą one olbrzymie dochody.

Duża zależność całej gospodarki od sprzedaży surowców za granicę niesie jednak za sobą wiele problemów.

Kiedy na świecie spadają ceny surowców, Rosja zarabia na ich sprzedaży znacznie mniej, a wtedy jej gospodarkę dotyka **kryzys**.

Konsekwencją takiego kryzysu jest pogorszenie warunków życia mieszkańców kraju.

Najwięcej zakładów przemysłowych w Rosji jest skupionych w kilku regionach nazywanych **okręgami przemysłowymi**. Po europejskiej i azjatyckiej części kraju znajdują się po cztery okręgi przemysłowe.

Obszary upraw: warzyw i owoców z przewagą pszenicy i kukurydzy z przewagą żyta i ziemniaków Hodowla: bydła trzody chlewnej owiec reniferów pastwiska lasy tundra obszary niewykorzystane rolniczo	Wydobywanie: ropy naftowej gazu ziemnego węgla kamiennego węgla brunatnego rud żelaza rud miedzi rud cynku i ołowiu rud niklu boksytów złota platyny diamentów

Produkcja: metali i wyrobów z metali maszyn i urządzeń samochodów statków komputerów, urządzeń elektrycznych, elektronicznych i optycznych wyrobów chemicznych i farmaceutycznych	Skala 1:60 000 000 odzieży, wyrobów tekstylnych i skórzaných wyrobów z drewna i papieru elektrownie jądrowe okręgi przemysłowe Uralski granice państw

▲ Gospodarka Rosji.

W tych okręgach przeważa wydobywanie surowców oraz produkcja energii elektrycznej.
Oprócz tego działają tam huty metali
i zakłady produkujące różnego rodzaju maszyny oraz środki transportu.

ROLNICTWO I USŁUGI W ROSJI

Rolnictwo jest najsłabiej rozwiniętym sektorem rosyjskiej gospodarki.

W dużej mierze przyczynia się do tego **niesprzyjający klimat** oraz **mało żyzne gleby** występujące na większości obszaru. Tereny, na których warunki sprzyjają rozwojowi rolnictwa, znajdują się tylko w europejskiej części Rosji oraz w południowej części Niziny Zachodniosyberyjskiej.

Rosyjskie rolnictwo nie jest w stanie wyprodukować tyle żywności, by zaspokoić potrzeby ludności kraju. Dlatego wiele produktów się importuje.

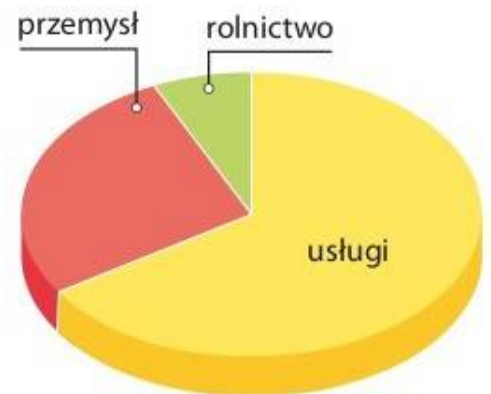
SEKTOR USŁUG

Od lat 90. ubiegłego wieku dynamicznie zaczął się powiększać **sektor usług**.

Bardzo szybko rozwinął się handel,
a także **usługi transportowe**
(związane z rozwojem sieci dróg i połączeń lotniczych),
telekomunikacyjne (głównie telefonia komórkowa
i sieć internetowa) oraz **turystyczne**.

Rosja jest także znana z **usług badawczo-rozwojowych**.
Tego rodzaju firmy projektują i badają nowe urządzenia,
głównie na potrzeby produkcji broni i sprzętu dla wojska
oraz do badań kosmicznych.

Mimo dynamicznego rozwoju usługi wciąż odgrywają w gospodarce Rosji o wiele mniejszą rolę niż usługi w krajach wysokorozwiniętych gospodarczo, np. we Francji.

▲ Struktura zatrudnienia w Rosji w 2017 r.

WPŁYW KONFLIKTÓW NA UKRAINIE NA ROSJĘ

Od 2014 r. Rosja jest zaangażowana w **konflikt z Ukrainą o Półwysep Krymski** oraz **wschodnią Ukrainą**.

Z tego powodu wiele krajów ukarało Rosję sankcjami gospodarczymi.

Polegają one między innymi na zakazie:

- ✚ importu niektórych towarów z Rosji,
- ✚ sprzedaży niektórych towarów i technologii do Rosji.

W ten sposób próbuje się skłonić ją do zwrotu Półwyspu Krymskiego
oraz do zakończenia konfliktów na wschodzie Ukrainy.

Wskutek sankcji od 2014 r. w Rosji zmniejszają się PKB oraz produkcja przemysłowa.

To prowadzi do dalszego pogorszenia warunków życia ludności.

W największym kraju świata

Rosja to największe państwo świata, a także jedno z niewielu państw leżących na dwóch kontynentach. Jej azjatycką część tworzą bezkresne tereny tundry, tajgi oraz niezamieszkałe obszary górskie. Atmosferę europejskiej części Rosji podkreślają z kolei liczne zabytki.

■ Świątynia jak z bajki

Kolorowe kopuły moskiewskiej cerkwi Wasyla Błogosławionego symbolizują dziewięć głównych świąt w kościele prawosławnym. Legenda głosi, że władca Rosji – car Iwan Groźny kazał oślepić architekta świątyni, aby nie mógł on już nigdy zbudować piękniejszej budowli.

■ Matryoszki

Matryoszka to drewniana, wydrążona w środku lalka ze wstawionymi w nią lalkami coraz mniejszych rozmiarów. Jedna z największych matryoszek składa się ze stu elementów. Choć pierwsze lalki powstały dopiero pod koniec XIX wieku, dziś są charakterystycznym elementem rosyjskiej sztuki ludowej.

■ Rosyjski balet

Artyści słynnej grupy baletowej teatru Bolszoi z Moskwy rozpoczynają naukę baletu w wieku 10 lat. Nauka tańca, a później praca w moskiewskim teatrze wymaga od tancerzy niemal całkowitego poświęcenia. Jego efektem są wybitne występy na najlepszych scenach baletowych świata.

■ Najdłuższa linia kolejowa świata

Wiele osób twierdzi, że Rosję najlepiej poznawać w trakcie podróży Koleją Transsyberyjską z Moskwy do Władywostoku. Ta linia kolejowa ma prawie 9300 km długości. Podczas trwającej sześć dni jazdy przekracza się aż osiem stref czasowych. Za najbardziej malowniczy fragment trasy uznaje się ten, który wiedzie brzegiem Bajkału.

PODSUMUJMY:

- Rosja jest największym krajem na świecie. Tylko 1/4 jej terytorium znajduje się w Europie, a reszta – w Azji.
- Na obszarze Rosji przeważają niziny. Panuje głównie klimat umiarkowany kontynentalny oraz okołobiegunowy.
- Ogromne obszary tego kraju są porośnięte przez lasy liściaste i mieszane oraz tajgę.
- Gospodarka Rosji opiera się na wydobyciu i eksporcie bogatych zasobów surowców mineralnych, w tym największych na świecie zasobów węgla kamiennego oraz gazu ziemnego.
- Rolnictwo Rosji jest słabo rozwinięte, natomiast usługi rozwijają się dynamicznie.

Zapraszam do karty **SPRAWDŹ SIĘ**

Dobrego tygodnia ☺

Ewa Szkólnik